

Notatki ze spotkań dla przedsiębiorców zainteresowanych tematyką prowadzenia działalności na obszarach Natura 2000 w ramach Partnerstwa Naturowego – woj. zachodniopomorskie III

I spotkanie

Miejsce: Urząd Miasta i Gminy Pyrzyce

Termin: 10.06.2013 r., godz. 10.00-15.00

Specjalnym gościem warsztatów była Pani mgr Dorota Ochocińska z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Departament Informacji o Środowisku Wydział ds. Projektów i Krajowej Sieci "Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju"

Prowadzący warsztaty dr inż. Zbigniew Zbroja nawiązał do dwóch edycji wcześniejszych warsztatów, które odbyły się w Szczecinie. Przedstawił założenia dotyczące koncepcji Partnerstwa Naturowego z punktu widzenia potrzeb przedsiębiorców. Omówił też sposób wypracowania kierunków/celów Partnerstwa. Jako cel postawił potrzebę identyfikacji potrzeb przedsiębiorców w zakresie wsparcia działalności na obszarach Natura 2000 oraz wypracowanie propozycji usług IOB dla przedsiębiorców.

Zaproponował aby w kolejnych warsztatach zweryfikować koncepcję Partnerstwa Naturowego po wypracowaniu kierunków/celów Partnerstwa.

Warsztaty zostały wzbogacone o wystąpienie eksperta mgr inż. Witolda Ościka, który przedstawił temat Inteligentnych technologii produkcji energii na obszarach prawnie chronionych - Odnawialne Źródła Energii w praktyce - fakty i mity – mgr inż. Witold Ościk

Pani mgr Dorota Ochocińska odpowiadała na liczne pytania dotyczące idei i sposobu realizacji projektu pilotażowego pt.: „Natura i gospodarka – Podstawy Dialogu” również w drugim półroczu w 2013 r.

W części informacyjnej mgr inż. Jacek Scheibe rozwinął temat budowania Partnerstwa Naturowego na przykładzie działającego Transgranicznego Klastra TK-BSzB w woj. zachodniopomorskim.

W ramach spotkania Pani mgr Agnieszka Odachowska przedstawiła rolę Lokalnej Grupy Działania-Ziemia Pyrzycka w pozyskiwaniu środków przez przedsiębiorców w Powiecie Pyrzyckim.

II spotkanie

Miejsce: Urząd Miasta i Gminy Pyrzyce

Termin: 17.06.2013 r., godz. 10.00-15.00

Prowadzący warsztaty dr inż. Zbigniew Zbroja nawiązał do założeń dotyczących koncepcji Partnerstwa Naturowego z punktu widzenia potrzeb przedsiębiorców. Nawiązał do konieczności identyfikacji potrzeb przedsiębiorców w zakresie wsparcia działalności na obszarach Natura 2000.

Zaproponował zweryfikowanie koncepcji Partnerstwa Naturowego z wzgl. kierunków oraz celów Partnerstwa. Wypracowanie propozycji usług IOB dla przedsiębiorców zinterpretował jako wyzwanie w ramach budowanego Partnerstwa.

Warsztaty zostały uatrakcyjnione przez wystąpienia:

- dr inż. Wojciecha Piątka, ekspert z ZUT w Szczecinie, nt.: „Ekonomia instalacji fotowoltaicznych” - możliwości rozwoju i zagrożenia na przykładzie województwa zachodniopomorskiego.
- mgr inż. Wojciecha Zająca, ekspert z ENEA Operator Sp. z o.o., nt.: „Procedura przyłączenia źródeł energii elektrycznych do sieci elektroenergetycznej”.

W części informacyjnej mgr inż. Jacek Scheibe rozwinął temat budowania Partnerstwa Naturowego w oparciu o ideę sieci Natura 2000 z wzgl. zarządzania w tych obszarach. Drugim tematem było przedstawienie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 i w jej sąsiedztwie było

W ramach dyskusji uczestnicy spotkania nawiązali do głównych barier w prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarach cennych przyrodniczo z uwzględnieniem sytuacji bieżącej (biznesowej) w obszarach wiejsko-miejskich. Spotkanie w Gminie Pyrzyce, we współpracy LGD Ziemia Pyrzycka, staje się niepowtarzalną okazją do weryfikacji Partnerstwo Naturowego w terenie.

III spotkanie

Miejsce: Urząd Miasta i Gminy Pyrzyce

Termin: 21.06.2013 r., godz. 10.00-15.00

Prowadzący warsztaty dr inż. Zbigniew Zbroja przedstawił dotychczasowe propozycje zgłoszone podczas wcześniejszych warsztatów w ramach koncepcji Partnerstwa Naturowego z punktu widzenia potrzeb przedsiębiorców. Nawiązał do zidentyfikowanych barier i potrzeb przedsiębiorców w zakresie wsparcia działalności na obszarach Natura 2000.

Warsztaty zostały uatrakcyjnione przez wystąpienia:

- „ **Potencjał marketingowy sieci EDEN** – w jaki sposób można go wykorzystać w ramach platformy dialogu?” - dr inż. Zbigniew Zbroja
- „ **Procedura ocen oddziaływania na środowisko a realizacja przedsięwzięć na obszarach Natura 200**”
kontynuacja - mgr inż. Jacek Scheibe.

W części informacyjnej mgr inż. Jacek Scheibe nawiązał do zarządzania w ramach sieci Natura 2000 z udziałem urzędów gminnych. Drugim tematem było przedstawienie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach chronionych i w ich sąsiedztwie.

W obszarze nowych technologii związanych z pozyskiwaniem energii z odnawialnych źródeł Jacek Scheibe szeroko omówił zagadnienia wynikające z działalności biogazowni. Program biogazownictwa w Polsce przyjęty przez Radę Ministrów ma doprowadzić do powstania ponad 2000 instalacji, tj. co najmniej 1 w każdej gminie. Prelegent zwrócił uwagę na szczególne niebezpieczeństwa związane z eksploatacją tego typu instalacji wynikającej z powstawania podczas produkcji biogazu olbrzymich ilości odpadu poprodukcyjnego, tj. pofermentu, który powszechnie uważany jest za „cenny nawóz”, a w rzeczywistości jest bardzo poważnym zagrożeniem życia z uwagi na występowanie w nim bakterii kałowych.

Jacek Scheibe szeroko omówił możliwości nowej technologii opracowanej przez mieszkańca Pyrzyc, mgr inż. chemii Stanisława Roguta (inżyniera który przez wiele lat pracował na różnych stanowiskach, po dyrektora generalnego dla potentatów światowych przemysłu wapienno-cementowych) w różnych krajach świata, laureata II edycji konkursu Ministra Środowiska z 2011 roku GreenEvo (www.GreenEvo.gov.pl).

Opracowana przez Stanisława Roguta technologia FuelCal przetwarza powstający nawóz na faktycznie cenny i bezpieczny nawóz organiczno-mineralny OrCal, który posiada dopuszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nawóz ten jest zaliczany do nowej klasy tzw. „nawozów inteligentnych” wykazujących się następującymi cechami użytkowymi: 1/ odkwasza glebę, 2/ umożliwia czerpanie przez systemy korzeniowe roślin uprawnych składników pokarmowych w czasie najbardziej optymalnym dla fazy rozwoju 3/ zwiększa masę plonu o ok. 30%, 4/ zwiększa zawartość białka w plonie o ok. 30%, 5/ zmniejsza ilość potrzebnych zabiegów agrotechnicznych, 6/ powoduje,

że przy stosowaniu w skali kraju w sposób powszechny nawozu Polska ma realne możliwości wykazania się ograniczeniem emisji glebowej, której wartość jest szacowana na ok. 6 mld Euro.

W ramach dyskusji uczestnicy nawiązali do ograniczeń i potrzeb, występujących w obszarach miejskich i wiejskich w prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarach cennych przyrodniczo. Spotkanie w Gminie Pyrzyce, we współpracy LGD Ziemia Pyrzycka dostarcza wiele istotnych informacji na temat Partnerstwa Naturowego w terenie, które zostaną przedstawione w podsumowaniu III cyklu warsztatu.

IV spotkanie

Miejsce: Urząd Miasta i Gminy Pyrzyce

Termin: 28.06.2013 r., godz. 10.00-15.00

Prowadzący warsztaty mgr inż. Jacek Scheibe przedstawił dotychczasowe propozycje, zgłoszone podczas wcześniejszych warsztatów w ramach koncepcji Partnerstwa Naturowego, z punktu widzenia potrzeb przedsiębiorców. Przedstawił wcześniej zidentyfikowane bariery dotyczące działalności przedsiębiorców na obszarach Natura 2000.

Dużo uwagi poświęcił różnego rodzaju inwestycjom, które przy braku rozpoznania zastosowanej technologii stają się groźnymi dla zdrowia człowieka przedsięwzięciami. Omówił szeroko inwestycje z obszaru OZE cechujące się rozwiązaniami BAT (Najlepszych Dostępnych Technik), szczególnie te, które eliminują takie zagrożenia, jak np. biogazownie wyposażone w moduły produkcyjne nawozów, lub oczyszczalni ścieków wyposażone w moduły produkcyjne biopaliw. Omówił szeroko zagadnienia związane z energetyką wiatrową, w szczególności mikroinstalacjami prosumenckimi (do 40kWel), które mają inne charakterystyki produkcyjne energii elektrycznej (turbiny o osi pionowej), niż powszechnie znane i stosowane wiatraki wielkomocowe (np. turbiny o mocy 2 MW dla każdej wieży).

Dodatkową atrakcją spotkania był przedstawiony przez mgr inż. Jacek Scheibe referat pt.: „Plan rozwoju mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii do 2020 r”.

Trzecim tematem spotkania było przedstawienie uwag zgłoszonych przez ekspertów z RDOŚ o możliwościach prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach chronionych i w ich sąsiedztwie.

W ramach dyskusji uczestnicy nawiązali do potrzeb, występujących szczególnie w obszarach miejskich i wiejskich w prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarach NATURA 2000.

IV (ostatnie) spotkanie w Gminie Pyrzyce, we współpracy z LGD Ziemia Pyrzycka, pozwoliło określić bariery w prowadzeniu kolejnych warsztatów na temat Partnerstwa Naturowego w obszarach wiejsko- miejskich.

Spotkanie z JST w ramach III Partnerstwa

Miejsce: Urząd Miasta Szczecin

Termin: 28.06.2013 r.

Przedstawiciele Lidera w woj. zachodniopomorskim p. Jacek Zbroja i p. Jacek Scheibe spotkali się z p. Andrzejem Smolińskim (z-ca dyr. Biura Komunikacji Społecznej i Marketingowej miasta Szczecin) oraz z p. Ewą Nosek (zastępca dyr. Wydz. Strategii miasta Szczecina), którym zostały przedstawione wnioski dot. Partnerstwa Naturowego w obszarze metropolitalnym Szczecina. Lider uzyskał

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

deklaracje, że podczas kolejnych warsztatów p. Ewa Nosek przedstawi referat nawiązujący do budowanej sieci zakątków j Dąbie w ramach NATURA 2000.